

SUNDHEDSSTYRELSEN

Sundhedsministeriet

Sundhedsstyrelsens bidrag til besvarelse af:

SUU almindelig del – spm. nr. 300 vedr. prognoser for sundhedspersonale

Spørgsmålet lyder: *Vil ministeren sende udvalget en prognose for det fremadrettede personalebehov på hospitalerne fsva. læger, sygeplejersker og andre faggrupper?*

Sundhedsstyrelsen er ved mail af 28. januar 2022 af Sundhedsministeriet blevet anmodet om at bidrage til besvarelse af ovenstående spørgsmål. Ved oversendelsen har ministeriet pr. mail præciseret, at der ønskes bidrag, som kan anvendes til besvarelse af folketingsspørgsmål. Spørgsmålet er stillet på bagkant af samråd spørgsmål S vedrørende intensivkapaciteten på landets hospitaler. På denne baggrund ønskes det i bidraget belyst, hvordan Sundhedsstyrelsen anvender prognoser og fremskrivninger til at sikre at, der er nok sundhedspersonale.

Sundhedsstyrelsen skal i den anledning bemærke følgende:

Vedr. læger

Lægeprognose 2018-2040 – udbuddet af læger og speciallæger

Sundhedsstyrelsen udarbejder i samarbejde med Sundhedsdatastyrelsen og Prognose- og Dimensioneringsudvalget prognoser for udbuddet af læger og speciallæger.

Prognosernes overordnede mål er at virke som et debatskabende element, som regioner, politikere, sundhedspersoner og andre interessenter kan tage udgangspunkt i, ved drøftelser af sundhedsvæsenets fremtidige bemanding. Herudover skal prognosen skabe basis for fastsættelsen af antallet af uddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen (jf. afsnit om dimensioneringsplan) samt for rådgivning angående optaget på medicinstudiet.

Prognosen indeholder ikke efterspørgselsanalyser, men i stedet præsenteres tekniske fremskrivninger af udbuddet, hvor der eksempelvis tages udgangspunkt i at bevare det nuværende forholdsmæssige antal af læger. Dette for at belyse den fremtidige balance mellem udbud og nuværende antal læger pr. 1.000 indbyggere.

04-03-2022

Sagsnr. 06-0101-575

Reference ALJE

T 93590211

E sstuddannelse@sst.dk

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Danmark

T +45 72 22 74 00

E sst@sst.dk

www.sst.dk

Den seneste Lægeprognose er udgivet i 2019 og dækker perioden 2018-2040. Det kan oplyses, at Sundhedsstyrelsen er i proces med at udarbejde en ny Lægeprognose for perioden 2021-2045, og prognosen forventes offentliggjort medio 2022.

Lægeprognosen 2018-2040 præsenterer den forventede udvikling i antallet af læger i perioden 2018 til 2040 fordelt på det totale antal læger, læger uden speciale og speciallæger i de enkelte lægelige specialer. Lægeprognose 2018-2040 indeholder seks scenarier for mulig udvikling i antallet af læger og seks scenarier for udviklingen i antallet af speciallæger. Der er forskel mellem scenarierne indbyrdes på den forventede udvikling, men inden for samtlige scenarier forventes en stigning i antallet af både læger og speciallæger i perioden 2018-2040. Det nye lægespeciale i akutmedicin fra 2018 er behandlet særskilt og indgår ikke i prognosens fremskrivninger, men er baseret på estimater. Scenarierne for læger dækker et hovedscenarie samt scenarier, hvor der ændres i antagelser om pensionsalder og kandidatproduktionen. Hovedscenariet for læger er baseret på Uddannelses- og Forskningsministeriets fremskrivning af kandidatproduktionen. Scenarierne for speciallæger dækker et hovedscenarie samt scenarier, hvor der ændres i antagelser om pensionsalder og besatte hoveduddannelsesforløb. Hovedscenariet for speciallæger er baseret på en beregning af antallet af besatte hoveduddannelsesforløb ud fra tidligere års tendenser.

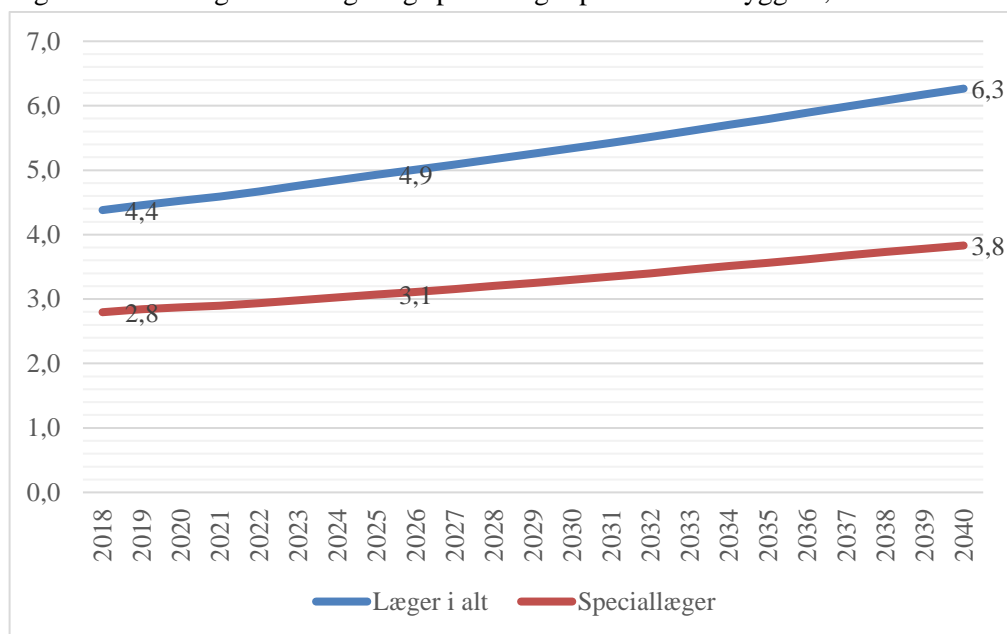
I prognosens hovedscenarie for læger forventes udbuddet af læger eksklusiv læger på orlov at stige med ca. 56 pct. til 39.447 læger frem til 2040, svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på ca. 2,0 pct.

For speciallæger viser hovedscenariet, at udbuddet af speciallæger forventes at være stigende i hele perioden fra 16.163 i 2018 til 24.121 i 2040. Samlet set svarer stigningen til, at der i 2040 forventes ca. 49 pct. flere speciallæger, end der var i 2018. Den gennemsnitlige årlige stigning er på 1,8 pct.

Lægeprognosen 2018-2040 viser, at inden for alle specialer, bortset fra thoraxkirurgi og neurokirurgi, forventes en stigning i antallet af speciallæger frem mod 2040.

I hovedscenariet forventes, at der i perioden 2018-2040 vil ske en stigning i antallet af læger og speciallæger i forhold til befolkningens størrelse. Antallet af læger forventes at stige fra 4,4 til 6,3 pr. 1.000 indbyggere, mens antallet af speciallæger forventes at stige fra 2,8 til 3,8 pr. 1.000 indbyggere, jf. figur 1.

Figur 1. Udvikling i antal læger og speciallæger pr. 1.000 indbyggere, 2018-2040

Kilde: Prognosekørsel, hovedscenariet, Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Statistik

Dimensioneringsplan for speciallægeuddannelsen 2022-2023

Sundhedsstyrelsen fastsætter i dimensioneringsplanen årlige rammer for dimensionering af introduktions- og hoveduddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen, i hver enkelt videreuddannelsesregion og for hver enkelt speciale. Det sker efter rådgivning fra Prognose- og Dimensioneringsudvalget under Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse (jf. § 16 i bekendtgørelsen BEK nr. 96 af 02/02/2018 om uddannelse af speciallæger), og Task Force for dimensionering af speciallæger, som blev nedsat i 2020 med repræsentanter fra Sundhedsministeriet, Danske Regioner og regionerne.

Det er afgørende for sundhedsvæsenets funktion, at der findes tilstrækkeligt med læger, og at der sikres en hensigtsmæssig fordeling af disse - såvel mellem de lægelige specialer som geografisk. Samtidig er det ud fra en overordnet ressourcemæssig betragtning hensigtsmæssigt, at der ikke uddannes flere læger (og speciallæger) end der er behov for. Dimensioneringsplanen regulerer antallet af speciallæger gennem fordeling af uddannelsesforløb inden for de enkelte specialer og videreuddannelsesregioner. Dimensioneringsplanen skal derved medvirke til, at der er et tilstrækkeligt antal speciallæger i hvert enkelt speciale og i hele landet.

Den gældende Dimensioneringsplan for speciallægeuddannelse er udgivet i 2021 og dækker perioden 2022-2023. Dimensioneringsplan for speciallægeuddannelsen 2022-2023 er fastlagt til 1.067,5 og 1.090 hoveduddannelsesforløb i henholdsvis 2022 og 2023.

Dimensioneringsplanen 2022-2023 er udarbejdet på baggrund af data og fremskrivninger af antallet af læger i Lægeprognose 2018-2040, herunder det forventede udbud af læger og speciallæger. Derudover er der taget ud-

gangspunkt i den beregnede tilgang til den lægelige videreuddannelse, udvikling i antal beskæftigede speciallæger og aldersfordelingen, foregående års dimensioneringsplaner; opslæde og besatte hoveduddannelsesforløb og besættelsesgrader i de enkelte videreuddannelsesregioner og på landsplan. Til vurderingen af behovet for læger og speciallæger i fremtiden indgår skriftlige høringsvar blandt andet fra både de faglige organisationer, videreuddannelsesregioner og regioner. Derudover indgår en vurdering af uddannelseskapaleteten i videreuddannelsessystemet, udviklingen i demografi og sygdomsmønstre og endelig et tilstrækkeligt fleksibelt system, hvor der er mulighed for at justere antallet af uddannelsesforløb i dimensioneringsperioden heriblandt videreuddannelsesregionernes mulighed for at flytte ubesatte forløb til andre specialer.

Vedr. sygeplejersker

Sundhedsstyrelsen udarbejder ikke prognoser for specialsygeplejersker, men specialuddannelsesrådene har til opgave løbende at vurdere behovet for sygeplejersker med specialuddannelsen.

Sundhedsstyrelsen har fastlagt syv specialuddannelser for sygeplejersker på baggrund af bekendtgørelser fra hhv. Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen, Sundhedsstyrelsens cirkulærer og uddannelsesordningerne. Specialuddannelserne for sygeplejersker hører under Sundhedsstyrelsen, som har det formelle ansvar, mens de enkelte specialuddannelsesråd har en række opgaver og ansvarsområder i relation til specialuddannelserne.

Sundhedsstyrelsen er for specialuddannelsen i intensiv sygepleje bekendt med følgende opgørelse for specialuddannelsen, som bliver offentliggjort i en årsrapport marts 2022:

Figur 2. Indberetning for specialuddannelsen i intensiv sygepleje

	Region Syddanmark	Region Sjælland	Region Hovedstaden	Region Nordjylland
Antal sygeplejersker i alt	659	237	915	275
Antal specialuddannede ansat	438	158	586	200
Andel specialuddannede	66,5%	66,7%	64,0%	72,7%
Antal under specialuddannelse	84	46	101	24
Ubesatte stillinger	88	28	73	*
Antal sygeplejersker, der forventes at gå på pension inden for de næste 5 år	61	37	59	35

Kilde: Data modtaget fra Specialuddannelsesrådet pr. 2. marts 2022

* Der er få vakante stillinger, og de forventes besat.

Note: Ingen dataindrapportering fra Region Midtjylland.